

Komisarz ludowy spraw zagranicznych. Moskwa.

Dalszy ciąg telegramu Nr. 21321 z dn. 8/IX=1920 r.

Rząd rumuński nie ustawał nigdy w chęci przywrócenia dobrych stosunków z Rosją i to jak można w najprędszym czasie. Z tej też przyczyny chętnie zgodził się na projekt uregulowania położenia w tej części Europy na ogólnej konferencji, której uchwały przedstawiałyby więcej gwarancji stałości na przyszłość. W każdym razie, co się tyczy przywrócenia normalnych stosunków między obu państwami przez bezpośrednie rokowania pogląd rządu rumuńskiego jest w głównych liniach następujący: Rumunia przystąpiła do wojny światowej w roku 1917 jako sojuszniczka Rosji. Zmiana, która zaszła w Rosji, wskutek rewolucji 1917 roku nie miała żadnego wpływu na związek sojuszniczy tych dwóch państw.

Kiedy władza przeszła w ręce rządu sowieckiego, Rumunia przyjęła postawę zupełnej i ścisłej neutralności w stosunku do wewnętrznych spraw rosyjskich, a w stosunku do walk pomiędzy Rosją i sąsiednimi państwami, wszystkie przedsięwzięte środki nie miały innego celu, jak tylko bronić się przed wszelkimi nieporządkami, które mogłyby powstać na naszym terytorjum lub też dla zabezpieczenia się przeciw jakiegokolwiek napaści zbrojnej z zewnątrz. Sposób tego postępowania utrzymywany jest do dzisiaj. Nikt w Rumunii nie myśli o jakimkolwiek kroku wrogim względem narodu, z którym brataliśmy się w ciągu dwóch wojen wolnościowych. To też z naszego punktu widzenia rzeczywisty stan wojenny między obu temi państwami nie istniał ani faktycznie, ani prawnie. Otrzymaliśmy od rządu sowieckiego 2 noty w telegramach NN. 106 i 107 z 2-go maja, które nie pociągnęły za sobą ani formalnej de-

klaracji ani też napaści zorganizowanych sił zbrojnych. Aby wyjść z położenia, wytworzonego przez wzmiankowane telegramy i aby przywrócić dobre stosunki sąsiedzkie z narodem rosyjskim, Rumunja gotowa jest pertraktować z rządami, które stanowią obecnie władzę polityczną w Rosji, aby jednak uczynić ten krok, koniecznem jest najpierw poznać podstawy, na których się te rokowania mają odbywać. Rząd sowiecki proszony jest skutkiem tego o zawiadomienie na jakich podstawach chce on rozpocząć rokowania z Rumunją, po czem nastąpi wyznaczenie naszych delegatów dla wejścia w kontakt z delegatami rządu sowieckiego.

Prezydent Ministrów.

Za zgodność tłumaczenia:

